



Hart voor Brabant

Q-koorts epidemie in noordoost Noord-Brabant

stand van zaken per oktober 2008



Manager afdeling Algemene Gezondheidszorg
GGD Hart voor Brabant

Afstemmingsoverleg provincie Noord Brabant
20 oktober 2008





Hart voor Brabant

Q koorts

- Wat is Q-koorts
- Vóórkomen
- Transmissie/ overdracht
- Ziektebeeld
- Situatie in regio Brabant Noord (e.o.)
- Wat is er ondernomen / maatregelen
- Rol voor de gemeente / provincie (?)





Hart voor Brabant

Wat is Q-koorts?

- Zoönose
 - Infectieziekte waarbij dieren mensen besmetten
- Coxiella Burnetti
 - Bacterie
 - Resistent aan uitdroging, verhitting
 - In mest + en nageboorte +++
 - Lang aanwezig in de omgeving





Q koorts in Nederland tot 2007

Hart voor Brabant

- Meldingsplichtige ziekte groep C
 - Melding door laboratorium
- Landelijk 10-20 meldingen per jaar
- Geen seizoensvariatie
- 70 % man leeftijd rond 50 jaar
- Beroepsrisico:
 - boeren,
 - dierenartsen en
 - personeel slachthuizen





Hart voor Brabant

Reservoir waaruit besmetting voortkomt

- Dierreservoir
 - Wilde, huis-, landbouwdieren, vogels, teken
 - Kleine herkauwers
 - niet ziek
 - Abortus / vroeggeboorte
 - langdurig uitscheiden
- Aan veterinaire kant tot voor kort geen meldingsplicht





Q koorts 2007-2008

Hart voor Brabant (begin juni nog vergelijkbare aantallen)

Gemeelde Q koortspatiënten

N = 171 met een eerste ziektedag in 2007

Aantal gevallen



--- gemeenten
— GGD-regio's

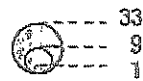


Bron: RIVM / EPI

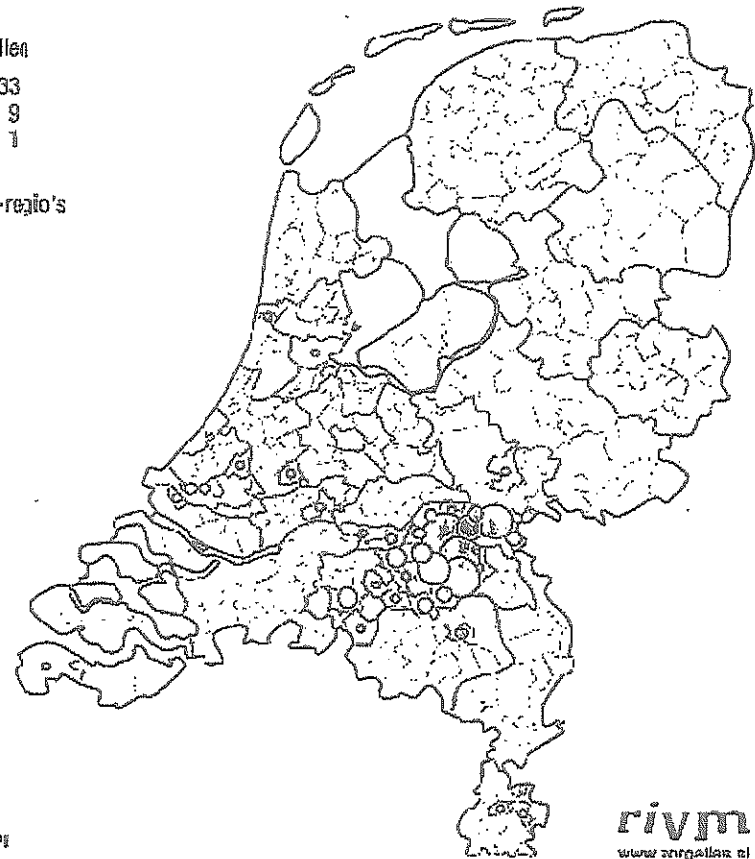
rivm
www.zorgaans.nl

Gemeelde Q-koorts patiënten 01-01-08 t/m 10-06-08 per gemeente, N = 175

Aantal gevallen



— GGD-regio's



Bron: RIVM / EPI

rivm
www.zorgaans.nl



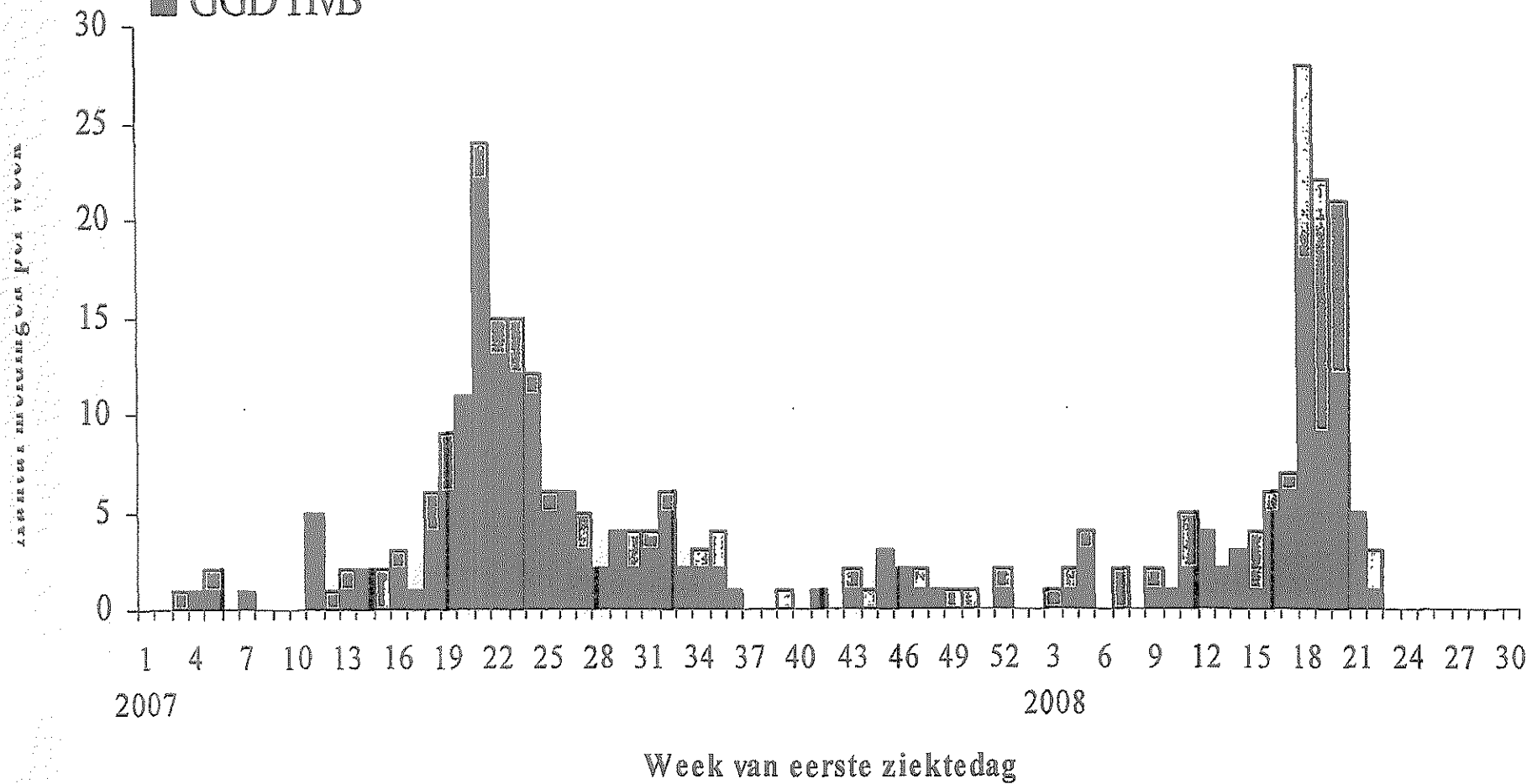
Aantal meldingen van Q-koorts naar 1e ziekte week
periode 1 januari 2007 t/m 11 juni 2008.

N=177 in 2007

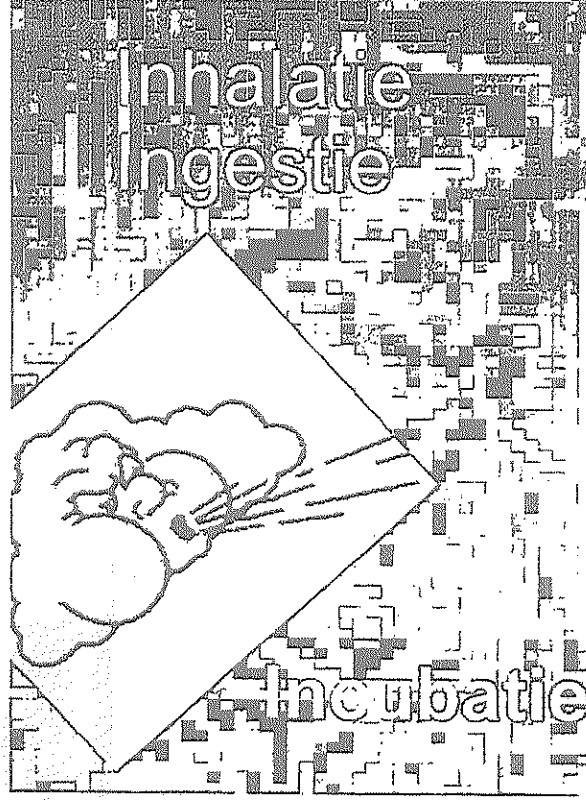
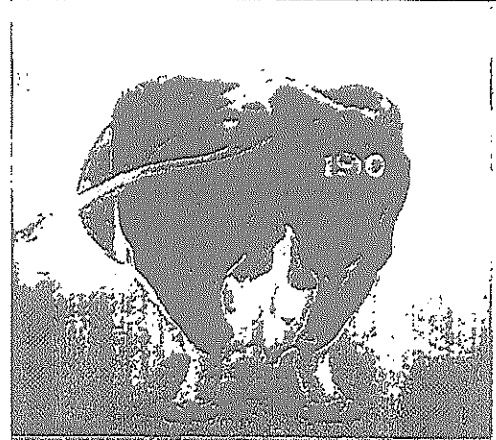
N=122 in 2008

□ Overige GGD'en

■ GGD HvB



Reservoir en transmissie



incubatieperiode 2-6 weken

20% acute ziekte of 3 (long) verontreiniging

20% milde griep

Na >6 maanden 1-5%
chronische ziek

waarvan 60-70% ontsteking
hart = endocarditis

60% geen klachten



Hart voor Brabant

Ziektebeeld

- Spontaan herstel / behandeling AB

- Chronische infectie
 - Risicopersonen:
 - Zwangeren
 - Klepgebreken
 - Verminderde weerstand

- Geen mens-mens overdracht

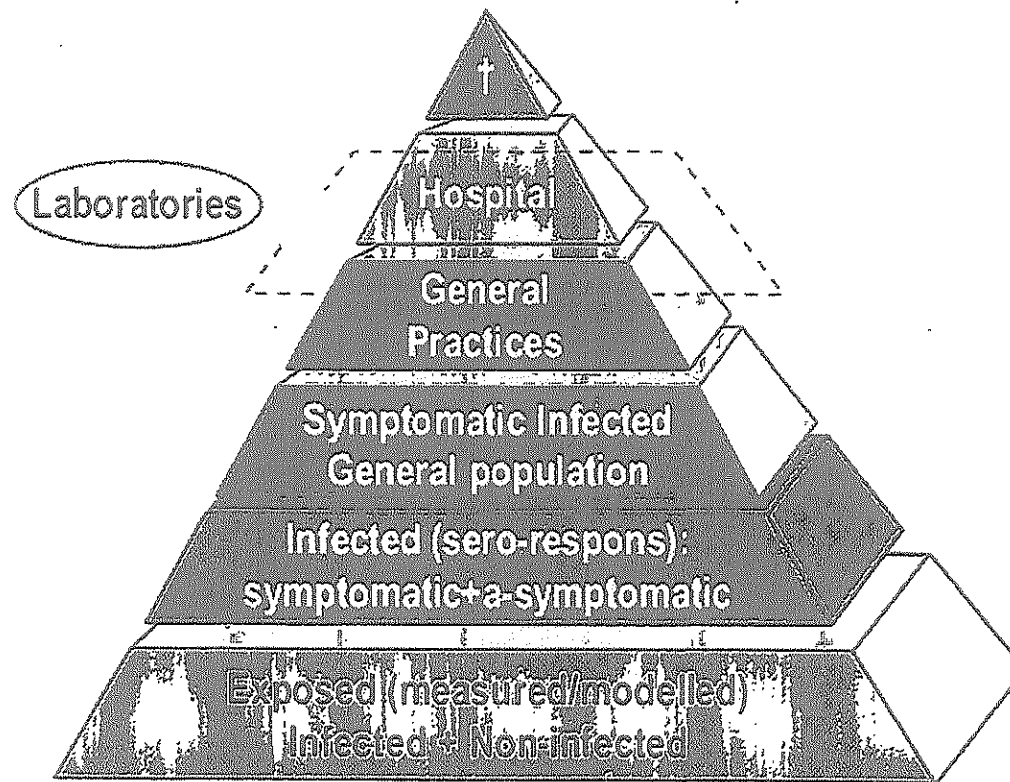




Hart voor Brabant

Wanneer diagnose?

- Diagnose door bloedonderzoek
- Laboratorium /behandelaar doet melding aan de GGD





Hart voor Brabant

Wat doet de GGD?-1-

- Ontvangt melding laboratorium of behandelaar
- Meldt aan inspectie volksgezondheid
- Geeft voorlichting patiënt
- Doet bron contact onderzoek
 - Huisbezoek waar mogelijk
 - Vragenlijst
 - Meldt aan VWA
 - Geografische overzicht





Hart voor Brabant

Wat doet de GGD?-2-

- Informeert ketenpartners
- Informeert gemeente over situatie en mogelijk te ondernemen maatregelen
- Coördineert m.n. in eigen regio
- Vraagt landelijk met veel nadruk aandacht voor regionaal probleem (met risico's voor landelijke uitbreiding)
- Vervolgt gemaakte afspraken (BAO, LNV, VWA)





Hart voor Brabant

Stand van zaken per 1 oktober in regio Hart voor Brabant

- 673 gevallen van bewezen Q-koorts
- 57 waarschijnlijk
- 22 positief met vage klachten
- 103 ziekenhuisopnamen ivm Q-koorts
- 17% van bewezen gevallen in ZH

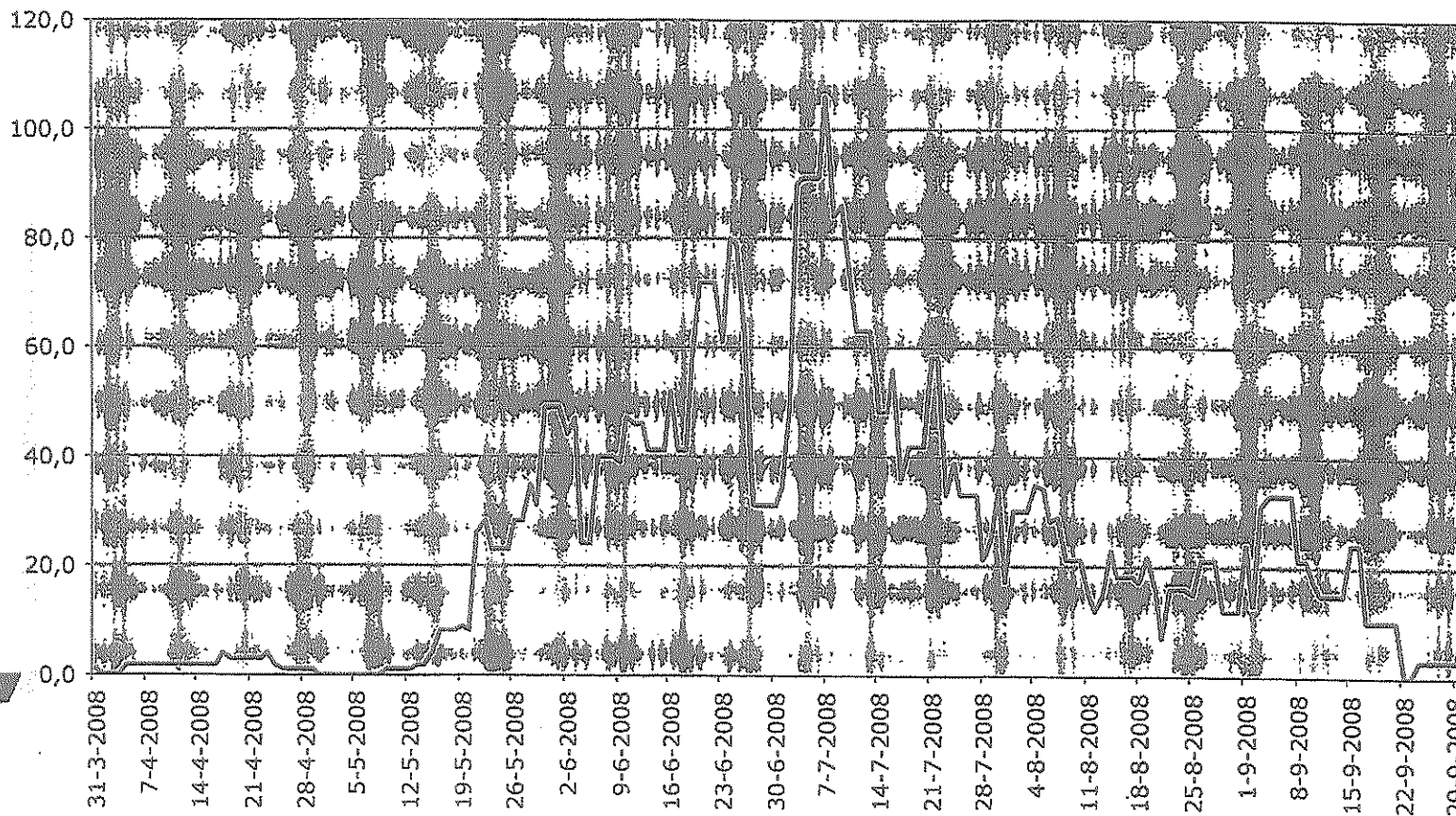




Q koorts 2008 per datum melding

Hart voor Brabant

Aantal gevallen Q-koorts op de dag melding en de zes dagen
daarvoor -telkens 1 week- (alle gemeenten Hart voor
Brabant)

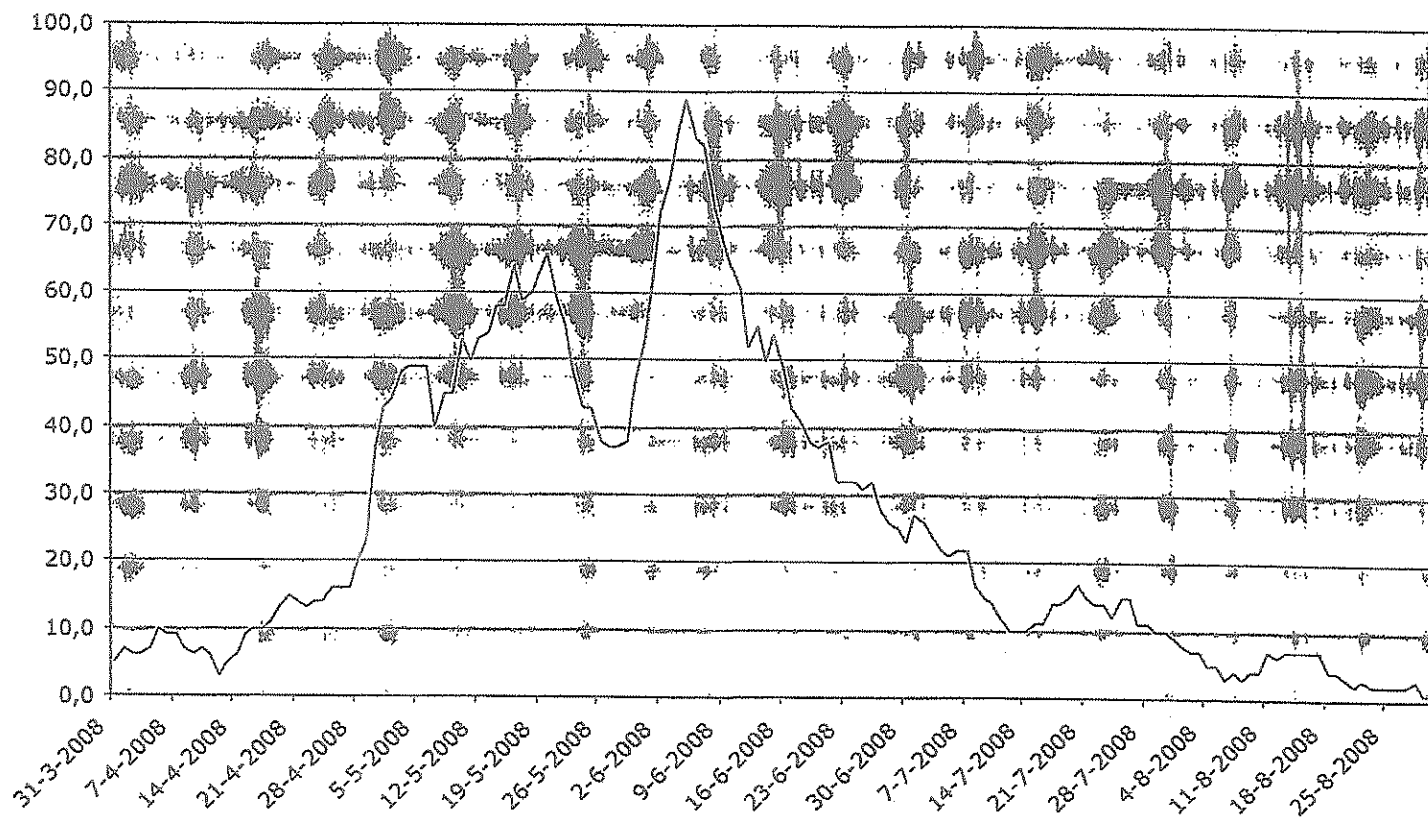




Q-koorts per 1^e ziektedag

Hart voor Brabant

Aantal gevallen Q-koorts in de afgelopen week op de eerste ziektedag (alle gemeenten GGD Hart voor Brabant)

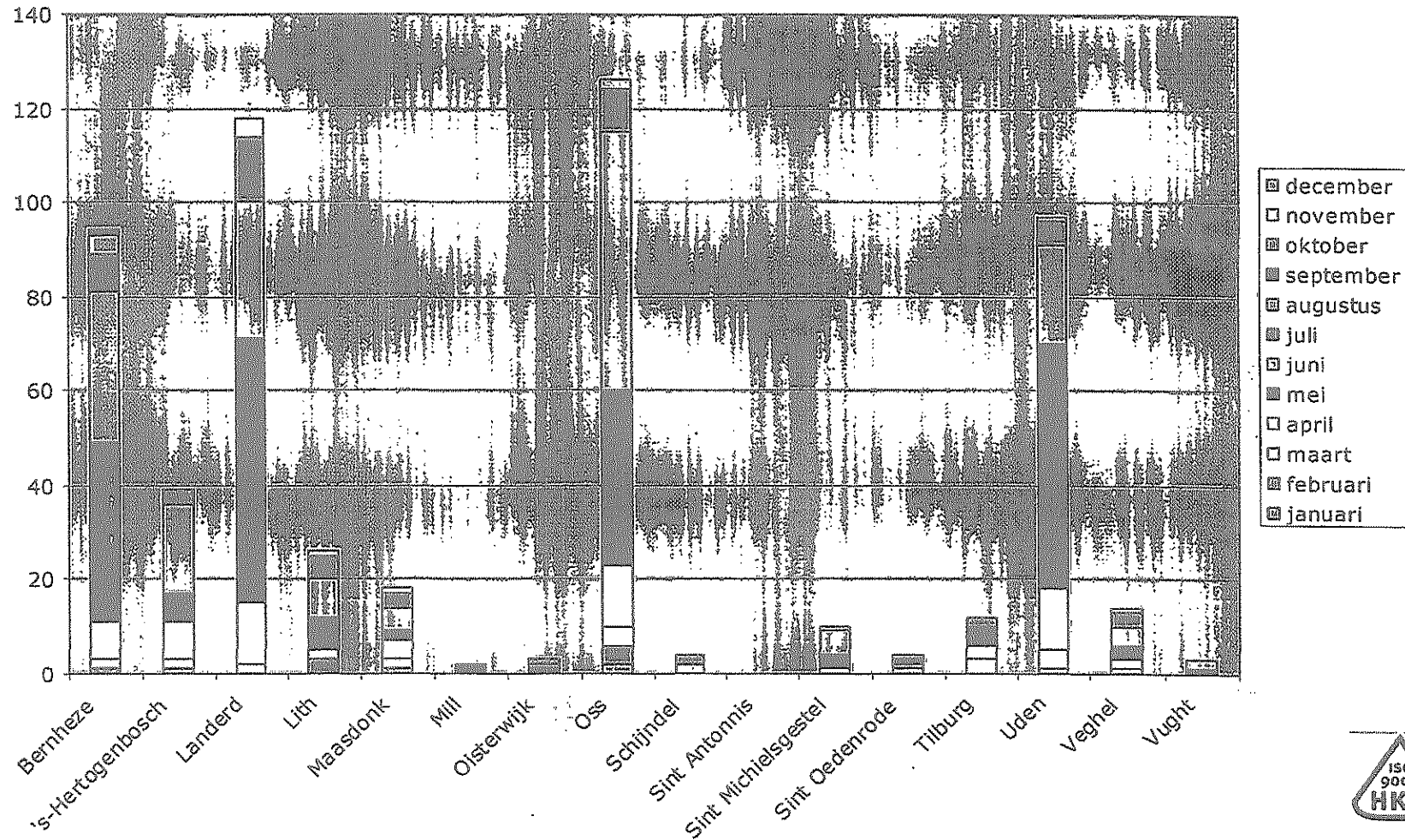




Q koorts per gemeente per maand

Hart voor Brabant

aantal gevallen van Q-koorts op de eerste ziektedag per gemeente per maand

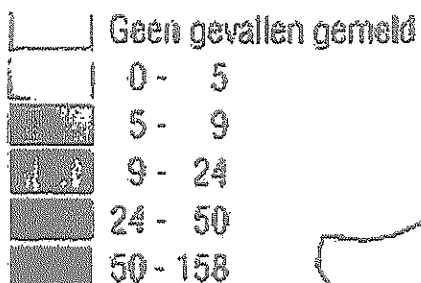




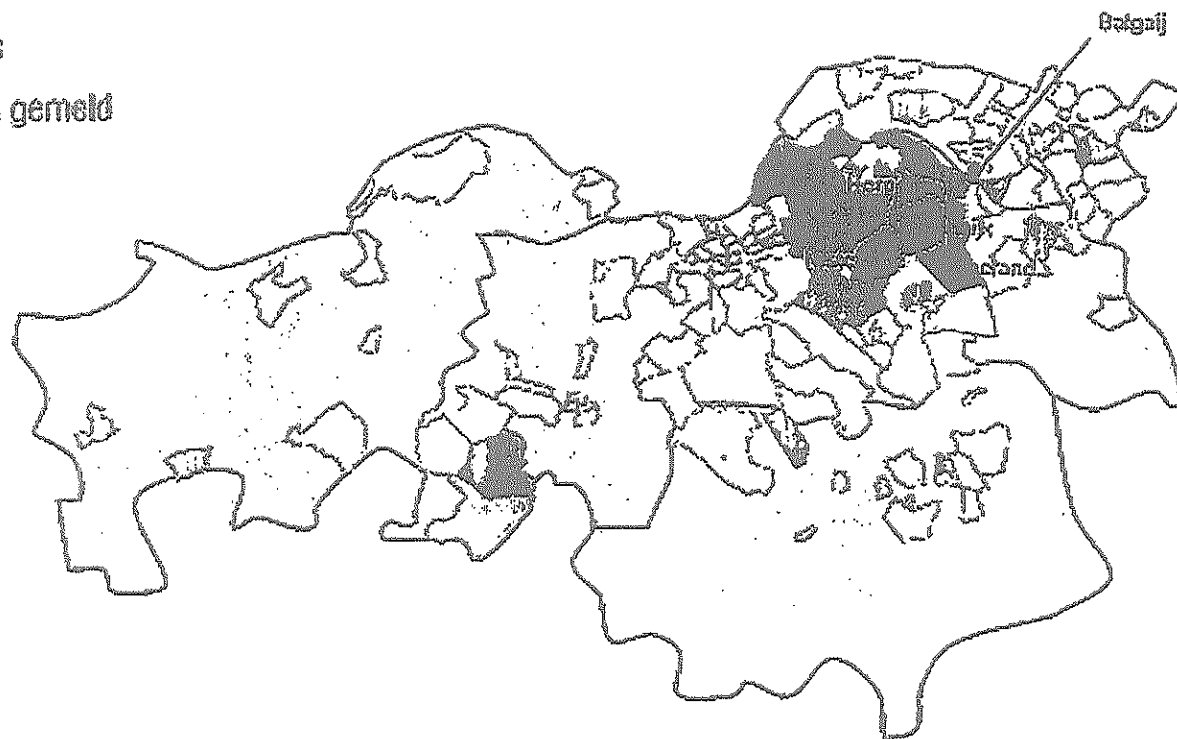
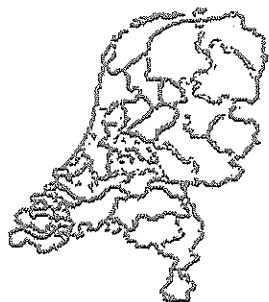
Meldingen tot 1 oktober

Gemelde Q-koorts patienten 01-01-08 t/m 03-09-08
per 4-cijferig postcodegebied

Aantal gevallen
per 10.000 inwoners



— GGD-regio's



Bron: RIVM/EPI

rivm
www.zorgatlas.nl

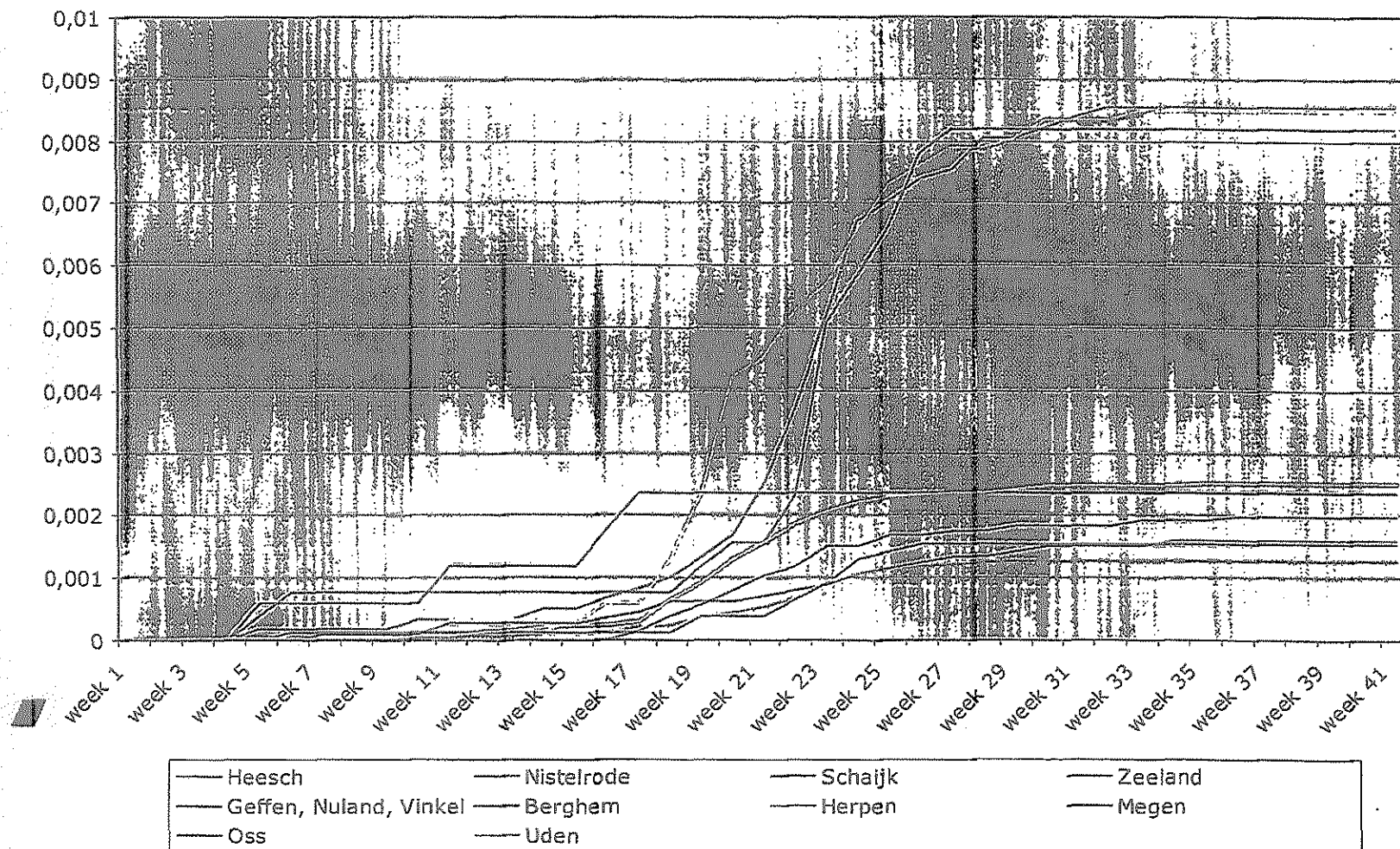




Hart voor Brabant

Cumulatieve incidentie per woonplaats

Cumulatieve incidentie per woonplaats op de eerste ziektedag





Hart voor Brabant

Waarom Q-koorts nu ?

- Mutaties bacterie >> grotere virulentie ?
- Intensieve veehouderij in dichtbevolkt gebied
- Klimaatveranderingen ?





Hart voor Brabant

Wat is bereikt? (situatie in juni)

- Meldingsplicht aan veterinaire kant
(meer dan normaal aantal abortussen/verwerpingen)
- Communicatie GGD - VWA
- (Beperkte) maatregelen m.b.t. het uitrijden van mest
- Internationale conferentie van wetenschappers op 22 juli
- (unieke situatie; mogelijk niet alleen regionaal probleem)





Waarom nu toch landelijke aandacht?

Hart voor Brabant

- Bestuurlijke (gemeente en provincie) en politieke invloed
- Brede ondersteuning vanuit gezondheidszorg
(brief aan RIVM april 08; opinie huisartsen)
- Publieke opinie en pers
- Neveneffect van internationale conferentie





Hart voor Brabant

Wat moet nog gebeuren ? (situatie van juni)

- Direct nader onderzoek op veterinaire problematiek bij clustermelding door GGD (VWA)
- Controle op naleving meldingsplicht (VWA)
- Controle op naleving mestmaatregelen
- Nader onderzoek op verspreiding Q-bacterie in stallen en de effectiviteit van de maatregelen





Hart voor Brabant

Besluiten BAO 31-07-2008

- Bezoek door VWA van alle geitenbedrijven in meest getroffen gebied (naleving hygienemaatregelen)
- LNV zal met VWA hobbygeitenhouders informeren (is inmiddels gebeurd)
- LNV zal mestexperts raadplegen (oktober?)
- LNV zal laten onderzoeken of vaccineren van geiten zinvol is (vaccinatie start vandaag)

